

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

V Calumet, Michigan, v Kewenaw okraju, kandidira za pušinskega sodnika rojak Gabriel Čop (Chopp). Brez dvoma je on prvi slovenski kandidat, ki vodi svojo agitacijo z — zrakovom. Pred kratkim je podelil na otok Isle Royale, kjer živi 30 volivcev, in je slehernega obiskal. Ima veliko upanje, da bo zmagal.

V Clinton, Indiana, je umrla rojakinja Mary Bogovič. Zapuščala dva otroka in dva brata.

Po kratki bolezni je umrl v Forest City, Pa., rojak John Gliha, star 54 let, doma iz Čateža pri Litiji.

Iz Red Lodge, Montana, se poroča, da se je tam ubil rojak John Kastelic med vožnjo z avtomobilom. Ko je vozil po klanecu s hriba Washoe, je avto zdrvel navzdol in se preuknil. Kastelic je bil na mestu mrtev. (Pripomba uredništva: Kadar poročate o smrtnih slučajih in nesrečah, ne pozabite omeniti starosti pokojnika, nadalje od kod je dotični bil doma, koliko let je v Ameriki, oženjen ali samski, kolikšno družino zapušča, in če je bil član te ali one organizacije. To je važno zaradi sorodnikov, ki čitajo te vesti iz življenja ameriških Slovencev.)

White Co. združena

Včeraj se je v New Yorku podpisala pogodba, da se poznana Studebaker tovarna za izdelovanje avtomobilov in White Co., ki izdeluje buse in truke v Clevelandu, združita. Skupna vrednost delnic združenih podjetij bo znašala \$160,000,000. Studebaker Co. je stara znana družba, ki obstoji že od leta 1852. Svoje tovarne ima v South Bend, Ind. The White Co. je pa znana po širnem svetu kot najboljša družba za izdelovanje busov in truckov. Svoječasno je bilo pri White Co. uslužbenih na stotine Slovencev. Danes podjetje bolj polagoma posluje. V obeh tovarnah se bodo izvršile važne spremembe v kratkem času.

Brez pastirja

Obtožba voditelja republikanske stranke v Clevelandu, Maurice Maschke, da je pomagal poneveriti davčni denar, se je vlegla kot silovita mora nad republikance v Clevelandu. Politični učinek obtožbe Maschke je brez primere v zgodovini stranke v Clevelandu. Republikanci so danes brez voditelja v Clevelandu, kajti Maschke, dokler tiči na njem sramota in težka obtožba, ne more voditi, ne sme v javnost. Drugi republikanski voditelji nečejo prevzeti vrhovnega vodstva, dokler sodnija ne govori o Maschketu svoje besede. Tako so republikanci brez pastirja, obupani, črnogledi v temno bodočnost.

Kovček z zlatino

Dočim je bila vdova Tillie Heuter, 5505 Prospect Ave. od sotna z doma, je nekdo vlomil v njeno stanovanje in ji odnesel kovček, v katerem je imela svojo zlatino in star zlat denar v vrednosti \$5000.

Balinarska tekma

V nedeljo ob desetih zjutraj se prične balinarska tekma pri Rud. Božglavu na 60. cesti. Prva nagrada bo \$10.00. Jože, boš upilil rešto? Ma strela. Vsak je dobro došel.

* Silni gozdni požarji so izbruhnili v Californiji.

Po enomesečnih počitnicah je mestna zbornica zopet na poslu

Cleveland. — V ponedeljek zvečer je mestna zbornica po počitnicah, ki so trajale en mesec, zopet začela z rednim poslovanjem. Sledeče zadeve so se obravnavale: Odločila je, da predloži volivcem pri volitvah 8. novembra predlog za nov davek \$1.00 od \$1,000 davčne lastnine, a odpade pa davek \$1.30 od \$1,000 lastnine. Sklenila je dati \$200,000 od davka na gasolin za mestne brezposelne. Pooblastila je finančnega direktorja, da zaprosi \$470,000 od R. F. C. za mestne brezposelne in \$2,337,000 za prihodnje leto. Sprejela je predlog, da se nadaljuje s sedanjimi voznimi listki po \$1.25 do 26. novembra. Sprejela je resolucijo, da se zniža cena parkanja avtomobilov pri mestnem stadionu od 25 centov na 15 centov. Sprejela je predlog, ki bo omogočil, da se zniža voznina na ulični železnici. Vložena je bila resolucija, glasom katere bo mesto lahko dajalo prosto vodo potrebnim družinam za tri mesece. Denar se dobi iz sklada za brezposelne. Vložena je bila resolucija, ki naklada direktorju javne varnosti nalogo, da dožene, če je resnica, da dekleta, ki niso še stara 18 let, delajo več kot 8 ur v tovarnah.

Mestna voda

Župan Miller se je izjavil, da gre mestna vlada do skrajnosti glede oddaje mestne vode potrebnim družinam. Sam je dal že pred več tedni povelje, ki se glasi, da kjerkoli je dokazano, da lastnik stanovanja ali hiše v resnici ne more plačati vode, da se voda ne zapre. V več slučajih plačajo potem račun dobrodelne družbe. Župan je mnenja, da bi se del davka na gasolin uporabil za plačilo računov za vodo potrebnim družinam.

Pouk v angleščini

V ponedeljek, 10. oktobra, se odprejo dnevi in večerne šole za pouk v angleščini. One šole, ki se vrše po dnevu, in ki so večinoma za ženske, so proste, dočim je treba za pouk v večernih urah plačati \$3.00 za 15 tednov. Ta pouk je pod nadzorstvom šolskega odbora. Sledeče šole pridejo za naše ljudi v poštev: Collinwood High šola, Glenville High šola, Willson High šola, St. Clair Library, Memorial šola. Pouk zvečer se vrši od 7. do 9. ure, pričenši s 10. oktobrom.

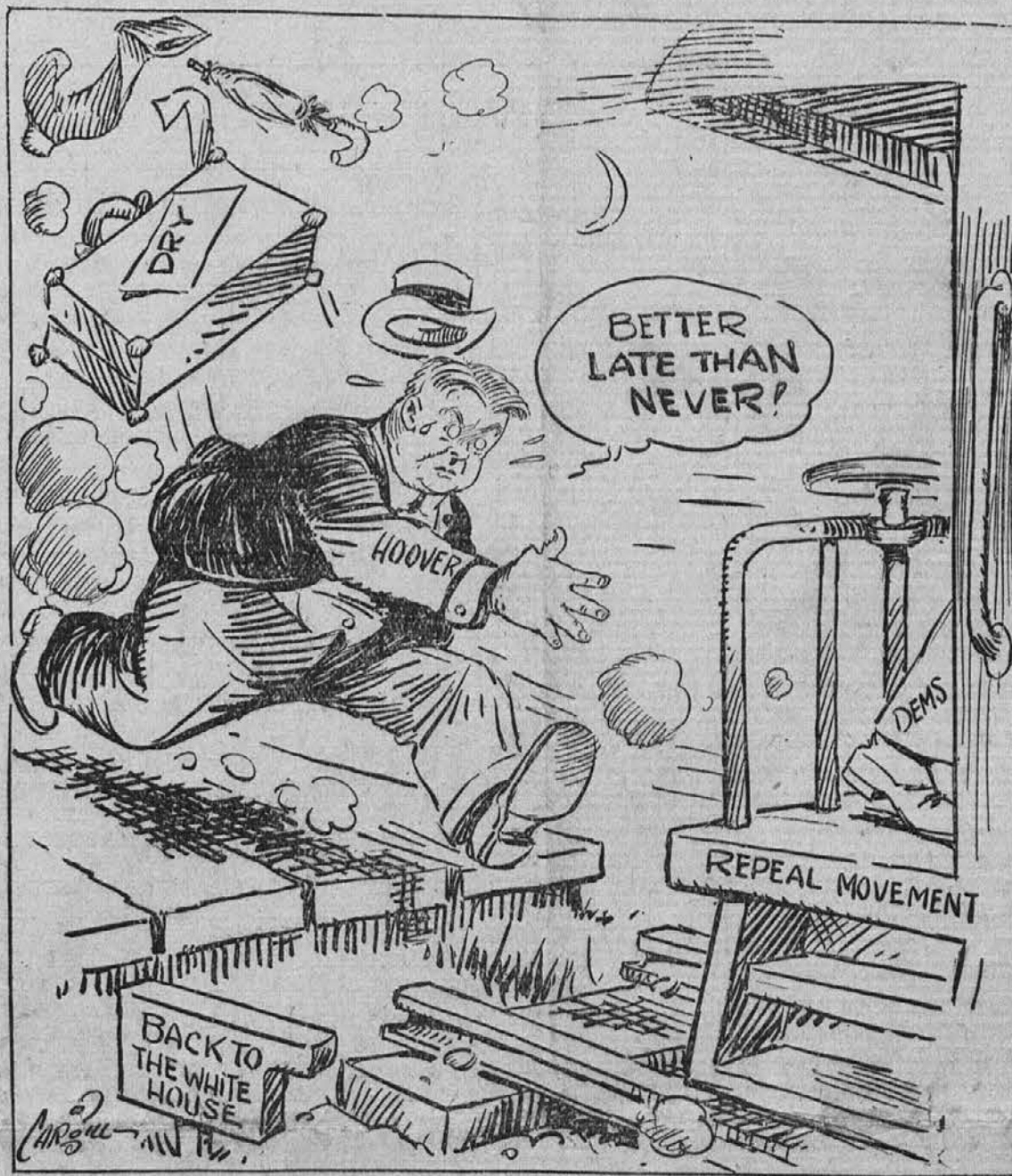
Novi odborniki

Novi odbor "Orla" se je konstituiral pretekli ponedeljek. V odbor so izvoljeni sledeči: predsednik Martin Antončič, prvi podpredsednik Rev. B. J. Ponikvar, drugi podpredsednik Anthony Orazem, tajnica Antoinette Antončič, blegajnik Jos. Nemanin, grobovja Frank Sodnikar st., vodja tamburašev Leopold Kushlan, sportni vodja Jos. Kostanjšek.

Bettman in Bulkley

Generalni državni pravdnik države Ohio, Bettman, ki je republikanski kandidat za zveznega senatorja napram demokratu, senatorju Bulkleyu, se je izjavil zadnjo soboto, da bi debatiral z Bulkleyem ob vsakem času in kjerkoli. Bulkley ga je prijel za besedo in rekel, da je pri volji debatirati v Cincinnatiju. Bettman pa neče sedaj debatirati v Cincinnatiju, pač pa v Clevelandu. Cincinnati je rojstno mesto Bettmana.

PREDSEDNIK HOOVER V STISKAH

Novi newyorški župan v pogovoru s komunisti.

New York, N. Y. — Te dni je prikorakalo pred hišo v New Yorku 7,000 komunistov, ki so bili namenjeni, da obiščejo novega newyorškega župana, Josepha McKee, da ga vprašajo, kako in kaj misli narediti glede brezposelnosti. Nikdar ni še tako ogromna množica komunistov dospela pred mestno hišo v New Yorku, in priznati se mora, da so se to pot komunisti zelo dostojno obnašali.

Toda če so mislili novega župana McKee-a ugnati, so se zmotili. Komunisti so stali vprašanja, in McKee jih je točno odgovorjal in pripravil končno komuniste v tako zadrego, da niso mogli več naprej. Dasi je župan izjavil, da je sprejel komuniste le iz vzroka, da dožene, kaj so pravzaprav njih zahteve, pa se je pogovor kmalu razvil v neprijetno debato za komuniste. Izmed 7,000 komunistov je bilo dovoljeno odboru 30 mož, da pridejo v mestno hišo v županov urad.

Na vprašanje, kaj želijo, je vodja komunistov, Carl Winter, stavil zahteve svoje skupine. Povedal je, da komunisti nemudoma zahtevajo \$100,000,000 v gotovini za brezposelne, nadalje, da mestna vlada s silo konfiscira vse prazne hiše v mestu in jih razdeli za bivanje onim, ki nimajo strehe, da mora mestna vlada nemudoma preskrbeti delo vsem brezposelnim, in še štiri najst drugih točk.

Mr. Winter je prišel v županov urad z odprto srcajo v spremstvu 30 svojih tovarišev. Povedal je županu, da je mesto zelo zanemarilo pomoč brezposelnim. Ko je Winter dospel do točke, ko je zahteval, da mesto s silo zapleni vse prazne hiše, je župan McKee začel zanimati, prekinil je govornika in rekel:

"Mr. Winter, dajte, da se bova dobro razumela. Vi trdite, da mora mesto s silo zapleniti hiše in stanovanja?" — "Kako jih boste zaplenili, je vaša stvar," je odvrnil Winter. "Vi ste glava mestne vlade, in to je vaš problem."

"Nikar se ne izogibajte vprašanju?" je odvrnil župan. "Vi ste zahtevali, da moram s silo zapleniti stanovanja in hiše. Postavim potem tega ne morem narediti, in če mi postava tega ne dovoli, kaj potem? Tudi vi komunisti v Rusiji imate postave, in kdor jih ne spojuje, je ustreljen."

"Well," je odgovoril Winter, "dolžnost mesta je, da preskrbi stanovanja za one, ki nimajo strehe," župan McKee je pa takoj odvrnil: "Se vedno niste odgovorili mojemu vprašanju. Prav gotovo vas je strah odgovoriti na to vprašanje, ker veste, kakšne bodo posledice. Ne stavite vprašanj, katerih sami ne morete odgovoriti."

"Mesto mora preskrbeti za prenočišča," je nadaljeval Winter, "ali pa bodo brezposelni sami podvzeli tozadevne korake." "Go ahead!" je odvrnil župan. Nadalje je Winter izjavil, da noben mestni uradnik ni vreden več kot \$3,500 na leto, kar se ti razdeli za bivanje onim, ki nimajo strehe, da mora mestna vlada nemudoma preskrbeti delo vsem brezposelnim, in še štiri najst drugih točk.

Winter je na to prišel na drug predmet in je zahteval, da mestna vlada ne sme plačati bankam na posojila, kadar zapadejo. Ves

tak denar se mora razdeliti brezposelnim. "Mr. Winter," je odvrnil župan, "vi tako dobro veste kot jaz, da mi kaj takega ne moremo narediti. Denar, ki ga vračamo bankam za posojila, ni denar od bank, to je denar od delničarjev, od vlagateljev, in teh je milijone in milijone. Če ne bomo vrnil posojila, tudi vlagatelji ne bodo dobili denarja, in kaj potem? Povejte mi izhod iz tega?"

"To je vaša briga!" je odvrnil Winter.

"Oh, nikakor ne!" odvrne župan. "Vi ste prišli sem v City Hall s trditvijo, da mi slabo poslušamo, in ko vas vprašam, kako bi lahko bolje poslovali, pa pravite, da je to naša skrb in briga? Zakaj pa ne svetujete, kako bi lahko postavnim potom kaj boljšega naredili, in prepričeni bodite, da vam sledim. Ko vas vprašam, kako bi lahko pomagali brezposelnim, dosledno molčite, razven, da svetujete, da protipostavnim potom ukrademo denar!"

Za Winterjem je nastopil drugi komunist, Emanuel Levin, ki je tajnik organizacije bivših vojni veterani, toda je takoj pri prvem vprašanju priznal, da ni nikdar videl vojaške službe, kot tudi njegovi tovariši ne. Neka ženska med komunisti se je izjavila, da je zgubila mestno delo, ker je kritizirala, da nepošteno poslujejo. Župan McKee ji je povedal, da njegov urad ni za take zadeve, dal ji je naslov, kam naj se obrne in bo skrbel, da se ji zgodi pravica.

Komunisti so odšli, in zunaj pred City Hall so govorili pred svojimi pristaši, da jim je bivši župan Walker ponudil "ice cream," a sedanji župan jim ponuja "sirup." Mirno so se razšli. Župan McKee je pa pograbil klo-

Governor Roosevelt na potu proti zapadnim državam v politični borbi

Albany, N. Y., 13. septembra. Governor Franklin D. Roosevelt je danes se podal na kampanjsko pot po zapadnih državah, ki se razteza na 8,900 milj. Demokratska stranka polaga letos izvanredno važnost, da pridobi zapadne države za sebe, in če je imela kdaj priliko dobiti farmarje na zapadu, jo ima letos. Na svojem kampanjskem pohodu bo Roosevelt obiskal dvajset držav. To je največja kampanjska tura, katere se je kdaj lotil še kak predsedniški kandidat demokratične stranke. Njegov vlak se bo ustavil v 80 mestih ali pa celo več. Tekom potovanja bo imel štiri glavne govore. Prvi govor bo v sredo popoldne v Topeka, Kansas, glavnem mestu te najbolj suhe države in farmarjev. Roosevelt pride celo v Californijo, kjer je Hoover doma. Zogotavlja se mu, da bo letos Hoover zgubil Californijo, kot jo je zgubil leta 1916 republikanski kandidat. Iz Washingtona se pa poroča, da bo imel Hoover tri večje govore po deželi, enega na vzhodu, dva pa na zapadu.

Starostna zavarovalnina

Več društev je zadnje čase razpravljalo na svojih sejah problem starostne zavarovalnine in zavarovalnine zoper brezposelnost. Nekatera društva so tozadevno takoj začela z akcijo s tem, da so se pridružila organizaciji, ki že deluje tozadevno med Slovenci, zopet drugje se pa obotavljajo, češ, da stvar ni "pojasnjena." Naš časopis je tozadevno vso stvar že dobro pretolmačil. Naj povemo še enkrat, da je taka zavarovalnina problem, ki spada v državno postavodajo. Ta ima prvo in zadnjo besedo. In če državna postavodaja vidi, da se narod v splošnem zanima za to in se bori za to, tedaj bo gotovo rada ali nerada upeljala omenjeno zavarovalnino. Če bomo pa spali, bo spala tudi državna postavodaja, in spali bomo vsi skupaj na starost in ob času brezposelnosti.

Plače knjižničarjev

Uslužbenci javnih knjižnic v Clevelandu, ki bi morali biti plačani 10. septembra, še vedno čakajo na denar. Denar je sicer na razpolago, toda se ne sme izplačati, ker se glede davkov, od katerih se plačuje knjižničarjem, vrši tožba. Javne knjižnice se vzdržujejo z davki od premične lastnine. Nova postava je prišla v krepst letos, in postava je tako zamotana, da bodo govorile o njej.

Vaje za Domna

Danes, v sredo večer, se vrše vaje za "Domna," in sicer četrti dan. Ker je to glavna skušnjava, se nujno prosijo vsi igralci, ki nastopijo v tem dejanju, to so fantje in dekleta-pevci, da pridejo prav gotovo in točno. Pa tudi kmetje in biriči, ki nastopijo v drugem dejanju naj pridejo in sicer že pred 8. uro. — Režišer.

Čevlji zastoni

Šolski odbor je imel prvi dan otvoritve šol 350 par čevljev za potrebne otroke, oglasilo se je pa za čevlje nad 2000 otrok.

buk in odšel sam v bližnji restavrant na prigrizke. Cela četa policistov se je zapodila za njim, boječ se za njegovo varnost, toda McKee jih je odločil, češ, da se nikogar ne boji.

Predsednik Hoover silno iznenaden radi poraza republikancev v Maine

Washington, 13. septembra. Predsednik Hoover je silno presenečen radi sijajne zmage demokratov v državi Maine, kjer so od pamtiveka vladali republikanci. Izmed treh kongresmanov so demokrati pri podeljokih volitvah izvolila dva, poleg tega, da so izvolili demokrati tudi governorja in številne državne uradnike. Od leta 1913 ni bilo v Maine nobenih demokratov na vladi. Predsednik Hoover je nemudoma sklical "vojno posvetovanje" voditeljev republikanske stranke in jim povedal, da bo treba napeti druge sile, ako misli republikanska stranka v jeseni zmagati. Zmaga demokratov v državi Maine je prišla nad vodstvo republikanske stranke kot strela z neba. Gotovi so bili, da bodo demokrati napredovali v številu glasov, toda da bi tako sijajno zmagali, republikanci niso verjeli. Poraz republikancev je jasno znamenje slehernemu ameriškemu državljanu, da bodo letos pri predsedniških volitvah demokrati s tako ogromno večjo zmago, kot se to, še nikdar prej ni zgodilo. Poraz republikancev je že vplival usodepolno na republikanske voditelje, ki so zgubili pogum za nadaljni boj.

Nemčija in Francija

Paris, 13. septembra. Francoska vlada je danes obvestila nemško vlado, da če slednja zahteva, da se ji dovoli enaka armada kot jo ima Francija, da Nemčija s tem ne bi samo kršila mirovne Versailleske pogodbe, pač pa bi tudi uničila vse prizadevanje za razorožitev narodov. Vendar francoska nota nemški vladi ni ostra in izživljajoča, pač pa pomirjevalna. Francija izjavlja, da je mogoče skupaj z Nemčijo narediti nove pogodbe, ki bi bile v prid razorožitve, boljših odnosov in svetovnega miru.

Silen orkan divja na Atlantskem oceanu

New York, 13. septembra. Veliki francoski parnik Ile de France je prisel danes v to pristanišče z zamudo 12 ur. Na morju je divjal ogromen orkan, ki je metal valove 30 čevljev visoko nad ladjo.

Državljska šola

Pouk o ameriškem državljanstvu se prične v četrtek, 29. septembra, v prostorih javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave. ob 7. uri zvečer. Priglasijo naj se žene in mošče. Pouk bo trajal vse do junija meseca prihodnjega leta. Želeti je, da se učenci takoj v začetku priglasijo, da pozneje ne motijo pouka.

Računi za vodo

Ako plačate račune za vodo pred 20. septembrom, ste opravičeni do procentov. Ako plačate račune na 20. septembra ali pozneje, ne morete dobiti več procentov. Vse račune za vodo lahko plačate v našem uradu.

Učenci v šolah

139,853 učencev se je zapisalo v clevelandske javne, višje in nižje šole ta teden, lansko leto pa 146,871. Manj učencev je v nižjih razredih, za 2000 pa več v višjih razredih.

Listnica uredništva

Fr. T. Naslov dotičnega časopisa je: "Bogoljub," Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

* Toplomer je včeraj kazal v San Franciscu 100 stopinj.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrti leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 5 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 216, Wed., Sept. 14th, 1932

Hoover in policijski načelnik

Preteklo nedeljo je generalni pravdnik Zedinjenih držav, William D. Mitchell, na poziv predsednika Hooverja, povedal ameriški javnosti vzroke, ki so napotili predsednika, da je poklical armado Zedinjenih držav in dal z bombami in bajoneti pregnati bivše ameriške vojake, ki so zahtevali izplačilo bonusa, iz Washingtona.

Generalni zvezni pravdnik Mitchell pripoveduje v svojem poročilu, da je vzrok, da je predsednik Hoover dal uporabiti zvezno armado proti veteranom, ta, ker so bili med veterani zločinci, anarhisti in komunisti. Ameriška javnost je vzela to uradno poročilo Hooverjevega zastopnika molče naznanje.

Sedaj se je pa oglašil policijski načelnik mesta Washington, general Pelham D. Glassford, ki pravi, da ni niti piščice resnice v poročilu, ki ga je dal Hooverjev kabinetni tajnik (ali justični minister) ameriški javnosti. On trdi, da se njega niti vprašalo ni, ali naj se vporabi zvezna armada proti veteranom in obenem zatruje policijski načelnik, da ni resnica, da bi bili veterani zločinci, anarhisti in komunisti, pač pa jih slika kot skupino patriotičnih, lojalnih Amerikancev.

Tako se je vnela druga bitka glede veteranov. Prva se je vršila v taborišču veteranov v Washingtonu, ko so pokale bombe in švigali bajoneti nad veterani, a ta druga bitka je bitka z besedami in črkami, in že mnogokrat se je v zgodovini dokazalo, da je pero bolj močeno kot pa meč in bajonet. Policijski načelnik Glassford pravi v svojem poročilu, da je bilo absolutno nepotrebno porabiti vojaštvo, kajti policija je bila popolnoma zmožna vzdržati red in mir med veterani.

Prezgodaj je še, da bi sklepali, kaj bo posledica te borbe med policijskim načelnikom, med justičnim ministrom in predsednikom Zedinjenih držav. Na vsak način bo imela ta besedna borba ostre odmeve na konvenciji Ameriške legije v Portlandu, in pričakovati je, da bodo nekdanji vojaki izrekli ostro obsodbo napram Hooverjevi administraciji.

Kako bo ostala ameriška javnost vzela v naznanje poročilo generalnega pravdnika Mitchella in poročilo policijskega načelnika, in kako bo to vplivalo na politični položaj, bo na vsak način od skrajnosti zanimivo. Resnica je, da se je Hoover moral pred javnostjo opravičiti radi nastopa ameriške armade proti veteranom. Ameriška armada je morala slediti povelju Hooverja, ker je predsednik vrhovni načelnik armade. Šlo se pa bo za to, ali je ta armada rabila preveliko surovost in nasilje napram veteranom, in kdo je zapovedal, da se brutalno z bombami, bajoneti in požigi nastopi proti nekdanjim "borcem za domovino."

Mitchell trdi, da so bili med bonus veterani komunisti in zločinci. Policijski načelnik Glassford pravi, da dokler se je nahajala bonus armada v Washingtonu, je bilo v mestu manj arestov in izgredov kot običajno. Generalni pravdnik Mitchell pravi, da izmed 4.732 bonus veteranov v Washingtonu jih je imelo 1.069 kriminalni rekord, to je, da so bili že prej aretirani. Toda le 829 izmed 1.069 jih je bilo spoznanih na sodnih krivim, in izmed teh jih je bilo 399 takih, ki so bili obsojeni radi pijanosti, postopanja ali prometnih postav, kar samo v sebi nikakor ni zločin, pač pa posledica današnjih razmer.

Kaj misli Mitchell pod besedo "zločinec?" Današnja depresija je pognala tisoče iz rodni mest in vasi po svetu, da si iščejo kruha in zaslužka. In očitno je, da je policija posvečena tem "popotnikom" več pozornosti kot domačim ljudem, in da jih prej aretirajo za vsako malenkost, ko bi se v normalnem položaju aretacija ne izvršila. In nagnati armada z bombami in bajoneti na brezposelne veterane, nikakor ni gentlemanstvo, kot ga razume povprečni Amerikanec.

Brez dvoma je torej, da bo manifest policijskega načelnika Glassforda našel svoj odmev pri volitvah. Brez dvoma je, da bodo ljudje mislili ob času volitev, ali naj verujejo v bombe in bajonete, ali v mirovno taktiko policijskega načelnika. Demokracija ameriška pozna malo primerov, ko se mirne državljanke, in pri tem celo nekdanje vojake, preganja z bombami in bajoneti, da se jih smatra kot zločince, kadar prosijo vlado, da jim pomaga v njih brezposelnosti.

MAJOR PAUL BROWN: BIL SEM KAR TRD STRAHU

Dostikrat se človek reši smrti samo z naglico. Mnogi so se že rešili gotove smrti, če so dovelj hitro skočili vstran, če se je klopotača pripravila da vseka, ali da so dovolj hitro skočili na varno, če se je valila s hriba proti njim velikanska skala, ali če so dobro pomerili in zadeli napadačjo zver. Toda, ako človek ostane v nevarnosti miren in na mestu, kadar mu preti smrtna nevarnost, je skoro ravno tako važno, kot biti uren v skrajni sili. To je v trenutku, ko človek mora pri sebi ohraniti v kateri se samo mal gib prinesel človeku neizogibno smrt. V mojih slu-

kel krotilec za mojim hrbtom, "ker te lev ne pozna."

"Kar drzno mu glej v oči," me je vzpodbujal, kar se mi je zdelo čisto odveč, ker itak nisem mogel drugega, kot strmeti v leve oči. Bil sem nekako kar trd strahu. Končno so leve oči izgubile svoj blesk, pomelknil je zaspano in se stegnil po tleh. Začel sem zopet dihati svobodneje. Ako bi bil v strahu skočil vstran, bi bil lev gotovo skočil za menoj.

S prijateljem sem šel nekoč loviti postvri v pennsylvanske hribe. Ribarila sva gori v malem potočku, hodila od tolmana do tolmana in sva imela precejšno srečo. Ko zavijeva okrog neke pečine, prideva do precej velikega tolmana. Na peščenem obrežju sem videl sledove razne divjačine, ki je očitno hodila sem pit. Bili so to sledovi srn in tudi medvedov. Rekel sem prijatelju, da bi se skrila v grmovje in čakala, da vidiva kako divjačino, ki bo gotovo prišla k vodi. Toda moj prijatelj je rajši ribaril in je odšel doli ob potoku.

Ko je odšel, sem se vsedel na neko podrto drevo. Tam sem čakal in nisem čakal zastoj. Zaslišim neko šumenje v grmovju in pričakoval sem, da se bo pokazal kak srnjak. Toda mesto srnjaka se je pokazala iz grmovja medvedka z dvema mladici. Ma. No, to je bilo pa nekaj, česar nisem pričakoval! Medvedka z mladici je vedno jako nevarna. Nisem se upal ganiti z mesta. Zver me itak še ni zapazila. Ako se pa le ganem, bom opozoril medvedko nase. Sapa je bila proti meni in ako se ne bo spremenila, bom ostal neopazen. Tako sem opazoval medvedke. Najprej so se napili vode. Potem sta se pa začela mladici igrati, postavljala sta se na zadnje noge, se tepla in se prekipevala po pesku. Medvedka pa je odšla nekoliko doli ob potoku in se je splazila na veliko skalo, ki je molela preko vode. Tam se je vlegla, samo par palcev nad vodo.

Ribarit misli! In res sune s tečo v vodo, da vrže ribo na suho. Toda prvič ji je spodletelo. Zagodrnjala je nevoljno, kot ribič, ki se mu riba izmuzne s trneka. Toda kmalu zatem je zopet šinila s tace v vodo in vrgla ven lepo postvri. Ribo je vrgla mladici, ki sta jo v največjem zadovoljstvu pohrustala. Potem sta se začela vleči za neko vejo in se toliko časa pulila sem in tja, da je prišel eden v mojo bližino. Naenkrat me zagleda in obstal je presenečen in strmel vame. Ni bil videti prestrašen, samo radoveden me je ogledoval.

Ko je medvedka videla, da sta se prenehala mladici igrati, je takoj vedela, da je nekaj narobe. Ozre se okrog in me zagleda. Samo za trenotek me pogleda, potem pa plane, toda ne proti meni, ampak proti mladici, katere s par krepkimi sunki pžene v grmovje, kamor jima tudi ona sledi. Jaz sem sedel kot pribit, ves trd strahu. Ako bi bil zbežal, sem gotov, da bi me bila medvedka zasledovala in stvar bi se ne bila iztekla tako dobro, kot se je.

Pred leti sem bil na vojaški patrulji v Santo Domingo. Ker nismo imeli šotorov, smo spali kjer nas je dohitela noč. Postavili smo stražo in zadnja straža nas je zjutraj zbudila. Ko se nekega jutra zbudim, je stal stražni vojak nad menoj. Ni se me dotaknil, niti me ni ogovoril. Vsi drugi vojaki so še spali. Bil sem takoj čuječ, kot bi bil že več ur pokonci. Pogledam vojaka, samo oči premaknem. Videl sem ga, kako je strahoma zrl na mojo roko, ki sem jo imel stegneno na tleh. Počasi obrnem oči, da tudi jaz vidim kaj je z roko. Tam sem v svojo grozo zapazil, da leze po moji roki velik škorpion, katerega se domaćini tako grozno boje. Ta škorpion ima nekake krepkile na vsaki strani telesa, s katerimi zgrabi svojo žrtev, spusti vanjo strup in žrtev tre-

nutno umori. Proti strupu teh škorpionov ni nobenega pripomočka in tak škorpion se je sedaj plazil po moji roki!

Zame ni bilo prav nič težko ostati čisto miren. Vedel sem, da ako se le premaknem, da bo škorpion zasekal svoje strupene klešče v mojo kožo. Ako ostanem miren, se morda lahko rešim. Zdela se mi je cela večnost, predno je škorpion zlezal z roke na tla, kjer ga je vojak prebodel z bajonetom, medtem ko sem jaz skočil iz svoje odeje hitreje kot kdaj prej.

Ravno tako ne bom nikdar pozabil nekega popoldne, ko sem ribaril v Susquehanna reki blizu

Vesti iz domovine

—V ponedeljek sta se podala kralj in kraljica na lov v Kamniško Bistrico. Z avtomobilom sta prispela po pravkar popravljeni poti po bistriški dolini v spremstvu maršala dvora in kraljičinega adjutanta p. polkovnika Pogačnika od izviru Bistrice, kjer ju je pozdravil ravnatelj dvornih lovišč inž. Dimnik. Kralj in kraljica sta bila oblečena v zeleno lovsko obleko. Izpred mosta pri izviru Bistrice sta kralj in kraljica odjezdila do lovskega dvora, odkoder sta kmalu nato krenila s spremstvom proti Žagani peči. Tam so ju pričakovali lovci, ki so kraljevo dvojico pozdravili z lovskim pozdravom. Kralj se je zahvalil za pozdrav z besedami: "Hvala vam, lovci!" Nato sta kralj in kraljica odšla na lovsko stojišča na Pode. Strel iz puške je točno ob 11 naznanil začetek lova.

Lovska sreča je bila kralju in kraljici izredno mila. Ustrelila sta vsak po tri lepe gamse, adjutant podpolkovnik Pogačnik pa enega. Ves potek lova je z zvočno aparaturu posnemala neka češka tonfilmska družba.

Lov je bil okrog pol dveh popoldne končan, nakar sta se kralj in kraljica vrnila k lovskemu dvorcu, kjer je bilo pripravljeno kosilo na prostem. Oba sta bila izredno zadovoljna s potekom lova. Izpred lovskega dvorca se jima je nudil krasen razgled na Kamniške planine. Vreme je bilo krasno.

Po obedu sta si kralj in kraljica ogledala lovski pen, operaterji pa so pri ogledu plena filma kraljevo dvojico v družbi lovcev in gozdarjev. — Lovci in gonjači so nato, kakor je to stara lovska navada, zapeli ob plenu par lepih narodnih pesmi, katere so tudi operaterji posneli s tonfilmsko aparaturu.

Genjači so bili pred lovskim dvorcem lepo pogoščeni, kralj pa jim je podaril za uspešni lov velik nagrado.

Ob 4 popoldne sta kralj in kraljica krenila iz Bistrice proti Kamniku in dalje na Bled.

—Enajst pogorelcov v eni vasi. Zvečer v ponedeljek 22. avgusta je zadela lepo kočevsko vas Onek strašna nesreča. Goleti je začelo v skednju gostilničarja Franca Kostnerja. Od skednja, ki je bil poln krme, je preskočil ogenj na stanovanjsko hišo in od tam se je širil naprej. Zgoreli so mu poleg tega še dve gospodarski poslopji. Druga žrtev ognja je postal posestnik Thaler, ki mu je ogenj ugrabil dve hiši, dva kozolca in svinjak. Posestnik Ani Lacknerjevi je zgorela hiša z dvema gospodarskima posloppema in svinjakom. Hišo je izgubil tudi posestnik Ernest Kramer, poleg tega pa še več gospodarskih zgradb. Janzu Kostnerju je požar ugonobil hišo in skedenj, sosedu Francu Knaflju hišo in dve gospodarski poslopji, Francu Trampušu hišo in skedenj, prav tako posestniku Karlu Jakliču; posestniku Huterju in nekaterim njegovim sosedom je zgorelo več gospodarskih zgradb. V celem je bilo žrtv plamenov 27 zgradb in se ceni škoda na okrog dva milijona na dinarjev.

—Nesreča pri delu. Ko blisk

Williamsport, Pa., in ker ribe niso ravno preveč nadležno vjedale vado, sem zadremal na širokem kamnu. Ko sem se prebudil, sem opazil dva velika gada, ki sta se zvita solnčila na ravno istem kamnu. Bila sta prav blizu mene. Morda bi bil lahko skočil na varno, ako bi se bil potrudil, a ostal sem na mestu. Gada sta morala prileziti, ko sem spal in ako me nista piličila, ko sem spal, me tudi sedaj ne bosta, ako se ne ganem. Precej časa sem ležal tako nepremično, dokler nista gada zopet zlezla nazaj v skalnato razpoko, v svoje skrivališče. In lahko mi verjamete, da tudi jaz nisem potem več ostal na kamnu.

se je raznesla po Begunjah na Notranjskem novica, da je nekoga ubilo pri "Koželškem bohu." V torek, dne 16. avgusta sta brata Furlan dokladala trame na voz. Pri povezovanju pa se je posula nanju vrsta tramov. Starejšega Jožefa je prišlo samo malo za noge, mlajšemu Ludviku pa je pretrlo prsni koš in trikrat zlomilo spodnjo čeljust. Kmalu je bil pri ponesrečencu zdravnik dr. Pušenjak, ga za silo obvezal in odredil prevoz v ljubljansko bolnišnico.

—Toliko kopalcev, kot jih je letos, pa še ni bilo nobeno leto. V Perunah in Japčji lupini je vse živo. Imamo tudi nekaj letoviščarjev, ki se zelo dobro počutijo in pravijo, da bodo drugo leto še prišli.

—Pri mlačvi ubit. Ko so nedavno pri Andrejačevih na Dolgem brdu mlatali s strojem pšenice, je konja poganjal domači sin. Oče Valentin Primc pa je godrnjal, češ, da gre mlačev prepočas od rok. Naposled je sam stari Andrejač vzel vajeti v roke in prišel priganjati konja, da bi hitreje stopal okoli viteljna. Konj pa se je, ko je dobil z bičom po hrbtu, nenadno splašal ter s kopitom udaril gospodarja naravnost v obraz. Nesrečni mož se je takoj zgrudil na tla. Konj mu je prebil čeljust in ga hudo poškodoval na glavi. V desetih minutah je stari Andrejač v hudih bolečinah in v nezavesti izdihnil. Oče Primc Valentin je imel že nad 70 let ter je daleč na okoli slovel za zelo umnega gospodarja.

—Martin Klopčič. V Podbrdu pri Moravčah št. 35 je izdihnil vrli mož Martin Klopčič, ustanovitelj odtodne ljudske hranilnice, cerkveni ključar.

—Peter Oražem. V Vnanjih gorah je umrl g. Peter Oražem, star 72 let.

—Viktor Troha. V Babnem polju je umrl gostilničar, posestnik in trgovec g. Viktor Troha.

—Smrt v Savinji. V nedeljo popoldne so se v Preseki pod Mozirjem kopali v Savinji kmečki fantje. Tem se je pridružil 27 letni Franc Rajšter, najstarejši sin posestnika v Preseki. Še ves razgret od hoje se je pognal v globoko vodo. Ni še priplaval do srede vode, ko se je začel potepniti. Zaklical je na pomoč in izplaval v globino. Nekaj pogumnih kopalcev se je takoj pognalo za Rajšterjem. Eden izmed njih ga je sicer ujemel za lase, vendar se reševalcem ni posrečilo rešiti mladeniča. Šele ko so po hiteli po čon k bližnji gostilni, so ga s kavlji potegnili že mrtvega na suho.

—Utonil je v Nevljici kamniški avtobusni podjetnik, splošno priljubljeni Peregrin Rode. Skočil je preveč razgret v vodo in ga je zadela srčna kap.

—Smrt na meji. Na koroški meji med Prevaljami in Dravogradom se je zopet pripetil tragičen dogodek, ki je v teh krajih žalilob tako vsakdanji. Radi nedovoljenega prekoračenja meje so govorile puške in padlo je mlado življenje. V kraju Heiligenstadt na avstrijski strani je bilo žeganje, katerega se je udeležil tudi posestniški sin Fr. Genši. Po žeganju se je podal

po skrivnih potih, ki so znane obmejnemu prebivalstvu, na jugoslovansko stran, kjer je imel zaročenko. Genzi je često hodil to pot do meje, pa je vedno imel srečo, da je izmaknil budnemu očesu obmejnih stražnikov. Sreča ga je zavajala v predrznost, katero je končno plačal s svojim življenjem. Pri prehodu meje ga je opazil obmejni stražar. Fantu se je posrečilo stražnika prekaniti, pri tem pa je prišel pred drugega stražarja, pa tudi temu se je z begom izognil. Pri zmikanju po grmovju pa je nehote zopet zašel v bližino prvega stražarja, kar mu je bilo usodno. Ker se na klic "stoj" ni ustavil, je počila puška in fant je obelzhal s prestreljeno glavo v jarku. Krogla ga je zadela v glavo od zadaj ter mu izstopila pred očasom. Truplo je ležalo na licu mesta, dokler ni dospela komisija, nakar so ga prenesli v mrtvašnico. Drugo jutro je čakalo pogrebce presenečenje. Truplo je čez noč izginilo in vse iskanje je bilo zaman. Izkazalo se je končno, da so prišli sorodniki ubitega ponoči čez mejo, vzeli iz nezastražene mrtvašnice pokojnikovo truplo te rga dali v veliko vrečo. Prenesli so ga nato kot tihotapsko blago preko meje, kjer so ga pokopali na domačem pokopališču.

—Matevž Turšič. Begunje pri Cerkljici: Dne 19. avgusta je neizprosna smrt ugrabila enega najstarejših notranjskih korenin g. Matevža Turšiča, posestnika in gostilničarja v Bezuljaku. Prihodnji mesec bi mož obhajal 90 letnico rojstva. Bil je plemenit, veren in obče spoštovan. Vzgojil je svoje otroke v verskem in narodnem duhu. Zadnja leta je živel pri hčeri Anici v Begunjah, kamor so se pogostoma zatekali vse njegove hčere in sin dr. Lojze, kateri mu je kot zdravnik v zadnjih urah lajšal trpljenje. Naj v miru počiva v domači zemlji, katero je tako ljubil!

—Groza na Jesenicah in Koroški Beli pred 15 leti. Ob velikem evharističnem slavlju, ki se je vršilo 14. avgusta so Jeseničani, kakor tudi Koroškobelci po

Dnevna vprašanja

1. Kateri vladar na svetu ima najdaljše ime?
2. Ali imajo v Jugoslaviji angleške šole?
3. Kdo je spisal knjigo "Laugh in the Jungle"?
4. Kaj je uradni jezik Brazilije?
5. Kako se pride v ameriško šolo za častnike?
6. Koliko predsedniških elektorjev imamo v Zed. državah?
7. Koliko v državi Ohio?
8. Kdo voli predsedniške elektorje?
9. Koliko ima New York policistov?
10. Kdo je znameniti slovenski šahist?

Odgovori na vprašanja

1. Vladar province Solokarta, na otoku Javi, ima najdaljše ime na svetu, ki se glasi: Hinkangsinochoekangpakoeboemonosenopetiingalagerachmansajidinpanotogomo II. Po slovensko bi se to reklo "Zebelj sveta."
2. Danes še ne, toda so v načrtu za gradnjo, in sicer v Belgradu, Novem Sadu, Zagrebu in v Ljubljani.
3. Louis Adamič. Knjigo so prestavili v Ljubljani v slovensčino in bo v kratkem izšla v "Tiskovni zalogi."
4. Portugalski.
5. Potom imenovanja od strani našega kongresmana. Vsak kongresman ima pravico vsako leto imenovati dva fanta iz svojega okraja za to šolo.
6. 531.
7. 26.
8. Državljan.
9. 21.500.
10. Dr. Milan Vidmar.

Če verjamete al' pa ne.

Obsojenec je že visel na vrvi, ko je začel z rokami delati nekaka znamenja, kot da hoče govoriti. Ker je sodnik mislil, da bi obsojenec pred smrtjo še rad kaj izpovedal, ga je ukazal odvezati. Ko je zopet stal na nogah in si drgnil vrat, so ga vprašali, kaj bi rad še povedal. Ko pride obsojenec do sape, nevoljno reče: "Pa kaj ste neumni, ali kaj vam je, da mi greste tako tesno zadržniti vrat! Saj že skoro dihati nisem mogel!"

Na pošto pride skoro brez sape kmet, ki pravi uradnici: "Gospodična, pošljite hitro pet kron našemu Janezu, ki je pri 97. pešpolku v Trstu."

"Zakaj se pa tako mudi?" je vprašala uradnica.

"Zelo, zelo se mudi! Janez nam je namreč pisal, če ne dobi v dveh dneh pet kron, da bo skočil v "dopelrajen" iz samega obupa."

"Zakaj pa hodiš na izprehod vedno okrog smodnišnice?"

"Zato, ker bi se rad kajenja odvalil."

Američan gre na obisk v staro domovino. Ker je imel precej cvenka in žepu, je povsod zahteval hitro in dobro postrežbo. Nekoč pride v gostilno na deželi. Ker ne dobi takoj naročnega, pokliče k sebi gostilničarja.

"Ali ste vi gospodar tukaj?" vpraša Američan.

"Da, jaz sem."

"Prinesite mi hitro pisalni papir, črnilo, pero in pripeljite dve priči."

"Za božjo voljo, pa se menda ni pripetila kaka nesreča?" se začudi gostilničar.

"Ne, ampak pred pol ure sem naročil večerjo in sedaj bi rad napravil oporoko, predno umrjem od glada."

"Kaj je ženitev?"

"Ženitev je prva neumnost, ki jo človek stori, ko pride k pameti."

"Rekrut Bimbo, zakaj pa ne deneš puške z rame, kadar komandiram: puško z rame?"

"Zato, gospod kaprol, ker takoj zopet komandirate: puško na ramo — pa si hočem prihraniti nekaj nepotrebnega dela."

Dečko pride v trgovino in bi rad kupil ptičjo kletko.

"Ali bo zate?" ga vpraša trgovec.

"Ne, za našega kanarčka bo."

"Pa samo v spodnjih hlačah pridete na našekradno veselico? Kaj vam pa pade v glavo?"

"Veste, jaz predstavljam davkoplačevalca."

"Slišite to vaše stanovanje je tako vlažno, da kar gobe rastejo po zidu."

"Ja, kaj mislite, da bodo za tistih par centov najemnine, ki jih plačate, nageljčki rasti po zidu?"

"Smrkavec! Tako mlad, pa že kadiš! Jaz bi ti že pokazal, če bi bil tvoj oče!"

"Saj ste lahko — moja mati je namreč vdova."

Oče vidi svojega sinčka, kako sedi zamišljen pri mizi in si podpira glavo. Pa ga vpraša: "No, Janezek, kaj pa tako vneto premišljaš?"

"Oh, ljubi očka, premišljam naše družinske razmere."

"Družinske razmere? Kaj ti ne pade v glavo?"

"Vidiš, ti praviš, da si doma iz Novega mesta, mama je doma iz Jesenice, jaz sem bil pa rojen v Ljubljani. In sedaj se mi pa čudno zdi, da smo vsi trije tako lepo skupaj prišli."

POSLANCI NOČI

Na zahodu je umiral dan. Poslednja škrlatnordeča luč se je zgubljala nekje med oblaki, poljska cesta, vsa pusta in dolgočasna, je zginjevala v temo. Zvonik cerkev, ki je pokojno zasajen, je bil kot temen velikan. Tam, kjer se je spuščala njegova streha do žleba cerkvene strehe, je bila za možko pest se je dvigal kot temen velikan. Tam, kjer se je spuščala njegova streha do žleba cerkvene strehe, je bila za možko pest se je dvigal kot temen velikan. Tam, kjer se je spuščala njegova streha do žleba cerkvene strehe, je bila za možko pest se je dvigal kot temen velikan.

V kotu, kamor so se le malo kdaj prikladi medli, redki luno, ni žarki, je bil kup slame in na njem so bili trije kupčki sivobelega puha. Na tramu poleg je sedela druga ptica — starka si ve barve s sivorjavimi pegami na prsih, telo je bilo za dobro pest veliko, hrbet sivorjav, oči pa živo citronino-rumene — na podstrešju cerkve so demovali čuki.

V zvoniku je zdrknilo kolesje, klavir je udarilo na zvonec bron, ura je bila. Kmalu nato je prišel cerkovnik in pobožno odzvonil Zdravo Marijo, zaklel cerkev in šel s počasnim trudnim korakom domov.

Čuk na podstrešju se je predramil in odletel na lov. V kratkih lokih je preletel polje, presenetil miško, ko se je brezskrbno postavila pred luknjico na zadnji nožici in prislunila. Pa čukove peroti so bile neslišne, blede-rumeno oko ostro pazeče in v hipu so ostru krempljci zagrabili miško. Vrnil se je domov in nakrmil vedno odpirajoče se lačne kljunčke, ki so neprestano cvili in potpetevali s perotkami. Ko se je še parkrat vrnil s polja s plenom in nakrmil nato še sebe, je sedel na samotnem križu pokopališča in tam tožno klical v mlačno noč.

Kiuit, kiuit, kivit . . . V noč, budočo se iz tihega večera, so doneli grozotni kriki s pokopališča. Noč, temačna, grozotna, nebo temno, veter je ječal po lesu in prirogibal bilje po polju. Narkovi so odmolili, oče je še stopil na plano in pogledal po zvezdah in vremenu. Zvezd ni, čuk pa tako mlo joka, smrt kliče, pomolimo še za rajne in za srečno zadnjo uro . . .

Hlapec v hlevu je opravil živino in šel urno v hišo, noč je bila temna in čuk je postal grozotno, pošastno klical . . . Ljudje so se bali, čuk pa se je ženil, klical je samico, se ji priklanjal in dobričal, nato pa je obsedel na konici stolpnega križa, ona pa je šla na podstrežje.

Ko se je zleglo drugo gnezdo in so mladiči dobivali perje, jih je pobral iz gnezda ptičar s kruto roko in jih doma vzgojil po svoje.

Ko pa so se na jesen ptički pripravljali na daljno pot, je šel ptičar s čukom k poljski meji, privezal čuka za nožico na dolgo vrstico in ga postavil na par pet visokih podstavkov, zraven pa nastavil na drevesce limanice. Ptice, vse hude na čuka, so priletele nadenj, posebno ko ga je ptičar vlek za vrstico, da je ne mirno skakal in frfotal. Zvabil je ptice v svojo nevarno bližino, kjer so popadle na tla s limanicami na perotkah. Znani-lec smrti — čuk!

Zima se je poslavljala, po rebrih so bile še poslednje liše snega, nočilo se je. Temni obrisi borovja so se zgubljali v temo. Mogočne, mrke razvaline so nemirno stale kot ogromne pošasti in sanjale o slavi nekdanjih dni in pričale, kaj je človek in njegovo delo.

Temno pobočje gozda je rahlo šelestelo v nočni sapi, globoko v grapi je šumela voda.

Nekje je zaklicala z votlim glasom sova in se neslišno spuстила v sence mogočnih razvalin. Kot temna senca je sedela, velike, temne oči so se ji rahlo,

prav rahlo svetile, pa se je obrnila proti mestu, ki je utripalo s svojimi neštevilnimi lučkami in klicala z glasnim "kiuvit, kiuvit" družico.

Samo voda je šumela, vse je bilo tiho. Sova na razvalinah je klicala še dolgo v noč, ko se ji je odzvala onkraj pobočja družica s temnim "hu hu. huu . . ." Krila so tiho zaplula v nočnem zraku in kmalu se je klicanje sov oddaljilo.

Sovi sta si zgradili v borovju skrito, preprosto gnezdo in vanj je znesla samica štiri bela jajca. Ko so zagledali mladi svet, beli kupčki puha, sta stara neutrudnoma lovila vse noči in dostikrat ju je na lov prehitelo jutro. Mladi so doraščali, stegovali so vratove iz gnezda, kdaj bosta prinesla starša hrano. Kmalu so pa zlezli iz gnezda in evile čepeli na veji pred gnezdom in čakali hrane. Bili so skoraj že godni, ko se je stara sova preveč oddaljila od gnezda in jo je prehitel dan. Zaspala je, dnevnica luč jo je ščemela, da je trdno zaprla oči in se tiščala k deblu. Pa jo je staknil star ptičar in jo ujel. Besno je pokala s kljunom in začudeno odprla oči, prav tako dobro je videla podnevi kot ponoči, le da sta se ji zenici zelo zožili. Odsel je domov in jo zaprl v tesno kletko, kjer ji je pičlo odmeril hrano.

Dolgo se je mučila, v nočeh se neprestano zaletavala v železne prečke, hoteč v svobodo temne noči. Omagala je. Ko je silila tovarišico zunaj, so se ji polkove peroti so bile neslišne, blede-rumeno oko ostro pazeče in v hipu so ostru krempljci zagrabili miško. Vrnil se je domov in nakrmil vedno odpirajoče se lačne kljunčke, ki so neprestano cvili in potpetevali s perotkami. Ko se je še parkrat vrnil s polja s plenom in nakrmil nato še sebe, je sedel na samotnem križu pokopališča in tam tožno klical v mlačno noč.

Sova, temna poslanka noči! Čudna ptica, vendar ena najzanimivejših. Kako majhna je njeno telesce, kako velika ptica je! Perje je mehko, ne prilaga se ji trdo kot drugim pticam. Noč je zaveznic sove, podnevi tiho, negibno žde skrite v varnih kotih. Barva perja je pri vseh sovah zelo slična okolici — varovalna barva. Če čepi na pramli vir (virček) podnevi pri kakem deblu, ga tudi večje oko z veliko težavo in negotovo loči od okolice in prepozna. Oči tesno zapro, vendar tudi podnevi enako dobro vidijo ko ponoči. To je nepobitno dokazano.

Z nočjo ožive. Tedaj oživi tudi gozd v temni mrki pesni noči. Nizko po tleh letajo sove, udarci kril so neslišni; veliko, ostro oko pa skrbno motri okoli. Ko plen zapazi, je ta prej v ostrih krempljih, preden sploh sliši svoj perot. Vid sove je čudovit. Za velikost ptice so oči na ravnost ogromne. Premier očesa pri veliki uharici je 39 mm. Tako oko dobro vidi!

Plen požro nekatere sove cel, druge ga najprej raztrgajo, oziroma trgajo žro. Pospravijo pa vse — tudi kosti in perje. To je pa neprebavljivo. Od časa do časa se ti ostanki naberejo in sove jih v obliki izbljuvka izbljujejo. Priprigabajo se, pačijo, prestopajo z ene noge na drugo, nato pa izbljujejo. Izbljuvki so nam najboljši dokaz za to, kaj sove jedo, od česa žive. Pri vseh sovah, razen pri veliki uharici (vi-ru), najdemo vedno ostanke miši, hroščev, žab in druge golazni, pa le redko ostanke ptic pevk ali mladih jerebic in zajcev. Sove so skozi in skozi človekove prijateljice in jih ne smemo brez miselnosti uničevati, pa saj nam tega ne dopušta tudi zakon!

Noč. Šum dneva je prešel v mir noči. Gozd je oživel, godrnjali so polhi, tam, kjer je bil na gozd ljudem nedostopen in kjer so varovale strme skalne pečine dohod, je domovala velika uharica. Velika ptica z lepimi pernatimi ušesci in velikimi, bistro žarečimi očmi, pa ostrimi, velikimi kremplji. Našopirila se je, pa zaklicala v noč z glasom, ki je stisnil ubogim živalicam srca. Zaklicala je, pa odnesle so jo neslišne peroti na lov. No,

bena žival ni bila varno pred njo, celo iglati stric jež se je zaman zvil v bodeči klobčič; ostru kremplju uharice so dosegli srce tudi skozi igle . . .

Za vse nočne prijaznosti so se ji ptice ob vsaki priliki rade maščevale, zakaj ponočni pogum je z dnevom uharici splahnel.

Pa so lovci uharice vjeli, šli z njo na polje, jo postavili na stoljalo in se skrili v zaklon. Vse ujele so hitele nad uharico, ki se je šopirila in se skušala braniti, pa branili so jo lovci — ujele so padale utreljene na tla . . .

VESTI IZ DOMOVINE

(Nadaljevanje iz 2. strani)

polnoma pozabili na to, da je namreč na ta dan preteklo petnajst let, odkar jim je Italijan z zračnimi bombami uničil skoro vso veliko Koroško Belo, na Jesenicah pa ubil dva človeka.

Okoli sedmih zjutraj je priplulo nad Javornik in Savo kakih 14 laških letal, ki so hotela napasti tovarno KID, kjer so izdelovali vojni material. Padli sta sicer dve bombi prav v tovarno, a brez vsake škode. Vse druge pa so bile posejane po severnih obronkih gora nad Jesenicami. Bomba, ki je padla na dvorišče Mencingerjeve hiše, je ubila baš na dopust došlega tov. delavca Pesjeka in sina hišnega posestnika Mencingerja. Obenem mu je močno poškodovala vso veliko stavbo, tako, da ni ostala ne ena šipa cela. Vsaka vrata, ki niso bila odprta, so bila iztrgana iz tečajev, tako močan je bil zračni pritisk bombe. Velika nevarnost za vse Jesenice je bila v tem, ker je na kolodvoru baš takrat stal vlak municije. K sreči pa so se italijanski letalci preje vrnili proti jugu, najbrže so jim bombe pošle.

Strah je bil velik, posebno še, ko so Jesenici in Belci izvedeli za dve smrtni žrtvi.

Najhušje pa je še sledilo. Ob eni popoldne so prišli Italijani z novo zalogo. Takoj s prvimi bombami so užgali in domala uničili gorsko vas Koroško Belo 45 posestnikov je postalo brez strehe. Zgorelo je mnogo prasičev, goveje živine, česar je baš v onih dneh tako zelo primanjkovalo. Tudi popoldne so letalci poskušali svojo srečo na Jesenicah, a tudi to pot niso zadeli. Kako strašne eksplozivne so že takrat poznali, bodi dokaz, da je bomba, ki je priletela na prostor, kjer spravljajo premost, udarila na masivno veliko, jekleno ploščo, jo zvila kot omleto ter jo vrgla najmanj dvajset metrov daleč.

Koroška Bela pa je medtem gorela vso noč in še vs naslednji dan na praznik Velikega Smaršiča. Gasili so tudi ruski ujetniki, vendar ni bilo mogoče skoraj ničesar oteti pred ognjenim morjem. Suša je bila takrat nekako taka; kakršna je letos. Le srečnemu naključju je pripisati, da ni pogorela tudi župna cerkev, ki je pri orglah že pričela goreti, pa je še v pravem hipu prihitela na kor župnikova kuharica ter ogenj pogasila.

Strašni so bili tudi dnevi za Jesenice in Koroško Belo, posebno še, ker je bilo vedno pričakovati novih napadov. Obramba na artilerija, ki je bila postavljena na deloma nad Javornikom, deloma nad Jesenicami, je bila brez moči in ni nikdar ničesar zadela, kar pa je razumljivo, ker so letala letela najmanj 2000 metrov visoko.

Petnajst let po tem strašnem dogodku pa so Jesenici in Belani ta datum, 14. avgusta, slavili vse drugače.

Mussolini je za bolj močno kapljico

Rim, 13. septembra. Diktator Mussolini je odredil, da morajo laški kremljari od 20. novembra naprej prodajati belo vino, ki ima najmanj 9 procentov alkohola in rdeče vino, ki vsebuje najmanj 10 odstotkov. Mussolini je izjavil, da potrebujejo Italijani bolj močno kapljico.

FR. JAKLIČ:

PEKLENA SVOBODA

Povest o ljubljanski in izanski revoluciji leta 1848

To je bila končna sodba žen in pobožnih mož, ki si niso mogli misliti, da bi človek tako podviljal in povzročil tako razdejanje.

Ko so pa začele krožiti pripovedke o grozovitostih prestane noči in so zlasti podrobno popisovali, kako se je godilo županu, kako so ga že imeli vsega razgaljenega na mizi in ga držali za glavo, ki so mu jo hoteli odrezati, in so imeli že skleda pripravljene, da bi njegovo kri prestregli in vročo popili, o, tedaj so šli lasje pokonci onim ljubljancem, ki so jih kaj imeli, in mrzel pot jih je obiljal dotlej, dokler niso izvedeli, da je župan rešen. Imeli so ga že, kakor rečeno, pa neka nevidna roka je posegla vmes in ga jim je izmeknila. Potem so se pa tisti krvooločni med seboj stekli in skla-li, da so jih morali odpeljati v bolnišnico.

"H konjaču na Gmajno, pa ne v bolnišnico!"

Nič manj pozornosti ni zbudi-lo pripovedovanje mitničarjev. Mitnice so bile vse razdrte, kočice razbite, zato mitničarji niso imeli dela in so bili zbrani na glavni mitnici in so razpravljali o dogodkih preteklih noči. Vsaka mitnica je oddala svoje poročilo in svoje mnenje in tako so slednjič dognali, da nezasišane grdobije in očitnega upora nihče drugi ni bil kriv kakor Izanci, češ, samo Izanci so bili tisti, ki so ropali na mitnicah. Ali ni Izanec tisti Krivanoga, ki se je neslonil na šrango in dal povelje, da je kar odletela, ali ni zavil besedo tako, kakor jo zavijejo oni izpod Krima in oni, ki pripeljejo čolne s šoto naložene? In o čemer so bili prepričani mitničarji, je že moralo biti res. In tako je ljudska sodba naprtla Izancem krivdo po nedolžnem.

Godile so se pa še druge reči. Kuharice korarjev in drugih gospodov okrog šenkavca, ki so morale večino mažežati iz pritličnih spalnic in se umekniti v zadnji konec hiše, so pa bile priče drugih grdobij.

Okrog šenkavca se je podila drhel in razbijala, vmes pa brez spoštovanja psovala škofa in korarje, za duhovnike so imeli pa samo grde psovke.

Gotovo niso imeli poštenih namenov kakor tudi ne oni, ki so pri nuna in frančiškanih počenjali sirovosti.

Vse kuharice in njihove prijateljice so se pohujševale in so bile prepričane, da take brezbožnosti še ni bilo.

Pesnik tiste dobe, ki je v pesmi ugotovil: "To peklena je svoboda," se je na vso moč trudil, da bi dobil koga, ki se je udeleževal divjanja v noči svobode, ter bi priznal svoj zločin in bi ga skesano obžaloval. Trudil se je zares, pa ni našel nikogar, ki bi se bil možko udaril na prsi in bi bil rekel: "Jaz sem to naredil! Pa mi je žal!" In nikogar ni bilo, ki bi se bil izdal, ki bi bil obžaloval nerodnosti in huda dejanja. Zato je moral pesnik prevaran v svojih zlatih upih le ugotoviti, da je samo ena noč svobode ljudi tako spacičila in zakrknila njihova srca, noče nihče več priznati svojih nerodnosti in jih obžalovati.

Razen posestnikov razbitih oken in ulomljenih vrat, izropanih trgovin in branjarjev so pa bili ogorčeni tudi mestni očetje, vsakovrstni patriotje, domorodci in kazinotje ter gospodje od vlade.

Take svobode si ni želel nihče. Cesarjeva volja in želja gotovo ni bila taka. Pes naj vzame tako svobodo! In vrh vsega še zgodba z županom. Župan, glava in srce občine, ki ga je postavila ljudska volja in cesarjeva milost na prestol mestnega župana in mu izročila v roke staro-

davno žezlo, je moral bežati v temni noči in tava sedaj kot begunec zunaj mestnega okoliša! Ali ni to nezasišano? Ali se je zgodilo že kdaj kaj takega v Ljubljani, ki ima pridevek "bela"? O, bela Ljubljana, zakrij svoj nedolžni obraz in sramuj se v srdcu in žalosti tistih svojih sinov, ki so povzročili toliko sramoto in umazali dobro ime ljubljanskega mesta za večne čase! In mestni očetje so se pošteno sramovali, zakaj niso mogli verjeti bajke o antikristu, ki ima vendar druge muhe kakor je pobijanje oken. In Izanci naj bi bili pridrli v Ljubljano razsajat in razbijati? Verjemi, kdor moreš!

Ogorčenje mestnih očetov je priklopelo do vrha, ko so brali pismo, ki ga je bila prinesla kmalu po zajtrku vrhniška potokva in ga jim je poslal sam mestni poglavar župan Fišer.

Kratkomočno je povedal, da noče županovati divjakom, pri katerih si še življenja ni svest, da se brido kesa, ker je bil prevzel županstvo, in da se sedaj popolnoma odpoveduje in da je to njegov trden sklep.

Na! Tako so imeli mestni očetje kar nenadoma še novo skrb in nevarnost je bila največja, da se sramota Ljubljane razglasi po vsem svetu, češ, njen župan je pobegnil, ker so mu meščani stregli po življenju. Samo te sramote ne! Ta oskrumba se mora potlačiti.

Po mestni postavi in po želji mestnih očetov je prevzel županske posle in postal varuh županskega žezla prvi svetovavec Janez Gutman, ki je bil vrh tega odličnega domorodca, torej nekaj, kar je pridobivalo v tistem hipu veljavo. Ta je odvrnil sramoto od slavnega ljubljanskega meščanstva in ugotovil v poročilu vladi in občinskemu svetu, kar je bilo potem razglašeno v obeh jezikih, da so vsi vedeli in je bilo pribito, da so nered in škoda, ki je nastala radi tega, povzročili "smrkavci in pobalini."

Tako je bila za enkrat rešena čast Ljubljane.

Zbegani so bili tudi večji in manjši domorodci. Svoboda je šele zasijala skozi razpoke, ki se stisnejo lahko vsak hip in se zapro za večne čase, dobrotvorna cesarska roka, iz katere lije svoboda, se lahko skrči za vselej in nade in nebeski upi, ki so vzklikli v sreih domorodcev takoj ob prvem žarku svobode, bi bili uničeni.

Kazinotje so dejali, da je divjanje posledica kmetavzarstva, ki se širi po Ljubljani, kar je dokaz, da ni dobro, ako se med akademico izobraženo občinstvo in one, ki so "od stanu," uvaja jezik in omika hlapcev in krščenic, jezik, ki mu je kultura tuja.

Deželni poglavar grof Welsersheimb je le malo spal. Prejšnji dan je bilo nekaj blisknilo o svobodi in ljudje so jo začeli izkoriščati po svoje. "Konstitution" je strašil po ulicah, sleherni spoštovanje do oblasti je izginilo in župana so kar pogнали. Ne boje se več policajev, niti jih ne gane prijazna in dobrohotna beseda uradnih oseb. Ali so koga poslušali, ko so jih pozivali k miru, dasi so jih pozivali k miru, dasi so jih lepo prosili? V tej zmedeni je navadno pojmovanje reda in pokorščine izgubilo sleherni veljavnost, je bilo res težko za-deti pravo pot, tembolj, ker je bilo šele zasebno razglašeno, da je prišla za svobodo pobuda od samega cesarja.

Pa naj se človek spozna! Ves Dunaj je pozabil, da ima v deželi Kranjski Welsersheimba. Nobena sporočila ne dobi, nobena pisma. Kakor bi bil ves Dunaj umrl. Samo kak komedijant še pride z Dunaja, ki spravi vse ljudi ob pamet. Kako naj vzdržuje red? Policaje in leblajtarje so ljudje pregnali, vojaki pa tiče v Kolizeju, leže na slami in jedo komis, general se pa obreže, da njemu Ljubljana ni nič mar, če gre tudi vse k vragu. Njegovi vojaki imajo naročilo: Italija!

Tudi od vladnih svetovavcev

ni imel tajni svetovavec cesarjev nobene koristi, nobeden ni vedel kaj pametnega svetovati. Kaj bo, ako se bo zopet svoboda nadaljevala? Ali naj pobere šila in kopta ter reče zbogom?

Dunajska pošta pa je vendar prinesla deželnemu poglavarju pisanje, ki ga je rešilo mučnega premišljevanja in mu pokazalo smer, v katero naj se zasuče. Nj bilo sicer uradno poročilo, zakaj uradni konjiček je tudi takrat le počasi razpeljavaj, pač pa je bilo pismo ljubega prijatelja z Dunaja, ki mu je opisal dunajske dogodke in mu sporočil najnovejše, ki je res nepričakovano in čudno, ki je pa vendarle čudovito pomirilo razburjeni Dunaj: namreč cesarjeva obljuba, da da svojim narodom konstitucijo in tiskovno svobodo, in pa ukaz, da naj se povsod ustanove narodne straže, ki bodo vzdrževale potrebni red in bodo najtrdnjše zaslomba svobode.

Grof se je oddihnil. Sedaj je vedel, s čim bo pomiril nemirno Ljubljano, in tudi nobene skrbi ni imel več zaradi razdejanja, ki se je bilo izvršilo, saj je bilo tudi na cesarskem Dunaju tako.

Svoji pisarni je naročil, naj mu oskrbi oklice, na katerem se obljublja narodu svoboda tiska in besede ter konstitucija in razglasa cesarski ukaz za ustanovitve narodne straže.

To se je zgodilo in deželni poglavar je bil za nekaj časa prost moreče skrbi.

A tudi Ljubljanci so bili dobri poučeni o dogodkih na Dunaju, zakaj dokaj mladih mož Ljubljancem in deželanov kranjskih je bilo tedaj v prestolici cesarstva, ki so bili priča vsega, ki so se udeleževali dejanj svobode, ki so pa tudi na vse načine želeli, da bi se o vsem izvedelo v domovini, da bi se zdrnila, da bi sama posnemala revolucionarni Dunaj. Ti so pač skrbeli, da so odhajala na jug natančna poročila, ki so z živo besedo netila ogenj mlade svobode. Zato je Ljubljana vse prej in bolj vedela, kakor je vedel tajni svetovavec cesarjev, vedela je celo in na glas govorila, da je cesar naznanil, da preneha vse podložništvo kmetov, da bo odpravljena vsaka tlaka in deseti-na in podobne stvari. In te stvari so užgale mnoge Ljubljance, katerih korenine so itak pognale v kmetiški zemlji in se tudi sedaj niso mogli ubraniti obetukov, ki bodo presunili vsakega kmeta, ko bo zaslišal pesem od pravi tla-ke in desetine.

Tone Krivanoga je bil tisto petkovo jutro kmalu na nogah. Še preden je gospodinja Urša poropotala po plankah, je že sedel na deskah in obleden čakal na prežganko, zakaj ni pomislil, da bi si bil pritrgal na jedi in ustre-gel postni zapovedi. Njegova glava je bila polna drugih skrbi.

"Vojvoda je bil!" Ta zvesta ga je oživljala. "Vojvoda! Pa ne samo v sanjah. Resnični vojskovoji, ki je vodil armado po zmagovitih potih, je bil. Njegovo povelje je vzdignilo krkela in jih vodilo, njegova krepka beseda jih je užigala, ko jih je vodil k naskoku. S svojim lastnim zgledom in nevarnostjo za življenje je pokazal, kako se nasko-čijo trdnjave in tisti brlogi okrog mesta, v katerih preže starodavni roparji, ki preiščejo in olajšajo žepe vsakega, ki se drzne bližati mestu. Sedaj je vse v razvalinah in Ljubljana prosta, roparjem plen odvzet, in kdo je vse to naredil? Tone Krivanoga! O, mati, ko bi ti vedela, kako velikega sina imaš!"

Samo kesal se je, zakaj ni v-jakom pobral bajonetov in jih obrnil proti njim, da bi videli, kako se teče pred golimi bajoneti, zlasti, če ima človek še težko sapo kot on.

"Ej, je bilo faj! Ali ne, fant? Frajost, to je nekaj! To je pravo!" je začel Tone Krivanoga po-tem, ko je gospodinja odmolila angelovo češčenje in tisti očenaš pred jedjo, preden je zajel prežganko.

(Dalje prihodnjič.)

Gandhi grozi s postom do svoje smrti

London, 13. septembra. Mahatma Gandhi, indijski borec za svobodo Indije, ki se nahaja v zaporih v Poona, je danes izjavil, da bo začel 20. septembra s postom, s katerim ne bo odnehal dokler ga ne odpokliče smrt s tega sveta. Gandhi je silno nasproten novemu sistemu volitev za Indijo, kot ga je upeljala angleška vlada. Angleški minister-ski predsednik MacDonald je pa izjavil, da Anglija ostane pri novem sistemu volitev, tudi če Gandhi umrje od lakote.

120 aretiranih v Rusiji radi zarote

London, 13. septembra. Central News Agency poroča iz Varšave, da je bilo včeraj aretiranih v Moskvi 120 oseb radi zarote proti vladi, in med aretiranimi je več častnikov rdeče armade. Baje so se zarotili proti življenju ruskega diktatorja Stalina. Baje je zapleten v to zaroto celo sam Vorosilov, ruski vojni minister. Boljševiki so upe-ljali strogo cenzuro.

* General Pershing je bil včeraj 72 let star.

MALI OGLASI

Hiša se zamenja

za candy store. Hiša je za dve družini. Oglasite se na 6708 Edna Ave., spodaj. (217)

V najem

se da 5 velikih sob, toilet, klet posebej, veliko dvorišče. Cena je \$16.00 na mesec. Nahaja se na 7002 Becker Ct., med St. Clair in Superior Ave. Tel. Liberty 6606, ali pa vprašajte pri lastniku na 9607 Parmalee Ave. (218)

Priporočilo

Ker se sezona papiranja bliža h koncu za to leto in da se ljudem ustreže, ki so pri malem denarju, sem znižal cene papirju kakor tudi pri delu tako, da vam morem papirati sobo od \$3.00 naprej. Delo garantirano. Se pri-poročam.

J. Požun

1058 E. 74th St.

(Sept.9.12.14.)

Stanovanje se odda

4 sobe, kopališče; blizu šole in cerkve. 15615 School Ave. (Sept.9.12.14.)

Pozor! Selitev!

Naznanjam, da sem precej znižal cene za selitev, bodisi v Clevelandu ali pa v druga mesta. Cene so zelo nizke sedaj. Pridite in vprašajte ali pa telefonirajte na

John Oblak

1161 E. 61st St. Tel. HE 2730 (Sept.10.14.)

Welding School

Sheet Metals, Iron, Steel, Casting Iron, Aluminum, Brazing, Silver Brazing \$35.00. Zglasite se na 1373 E. 53rd St., spodaj spredaj. (217)

A. MALNAR
Cement Works
1119 Addison Rd.
ENDICOTT 4371

Novo garažo postavimo. 10x18 za \$55, 18x18 za \$80.
Nova vrata za garažo \$5 par. 3 ply papir za na streho \$1.25 rola.

Liberty House Wrecking and Lumber Co.
5327 St. Clair Ave. ENDICOTT 0642

Dr. A. L. GARBAS

SLOVENSKI
zobozdravnik

6411 St. Clair Avenue

v Slov. Nar. Domu

soba št. 10

Tel. HEnderson 0919

LED IN PREMOC

TOGNA POSTREŽBA
JOSEPH KERN
SLOVENSKI RAZVAJALCO
LEDU IN PREMOCU
1194 E. 167th St.
Poukljite! KEMORE 4301

ARNOLD ZWEIF:

Slučaj narednika Griše

Za "Ameriško Domovino" prestavil M. U.

Nato je prišel proti napad in za-
vezniške armade so napadle. Ob-
risi za napad so prišli od Av-
strijev. Schieffenzahn je načr-
te do podrobnosti izdelal — in
vse je šlo po sreči. Vhod krep-
kih nemških kolon v pomandra-
no in zmedeno Rusijo se je iz-
vršil brez vsakih naprek. Le
sam Schieffenzahn je vedel, kam
meri — za to se je že zdavnaj
odločil: Kiev, Odesa in Krim
(žito, ladje in črno morje). Na-
meraval je odrezati kos Rusije,
a odrezati tam, kjer je on hotel.
Smejal se je misli, da bi ute-
gnili igrati Amerikanci v vojni
na zapadu kako večjo vlogo. In
tako ga ni prav nič skrbel konec
vonje. Avstrijski vrhovni po-
veljnik je izdelal načrt za skup-
nen prodor na zapadu: Francoze
bodo napadli od strani, potem ko
prodro od Piave naprej. Še pred
tem pa bo že Schieffenzahn za-
vel Rigo, Dorpat, Revel, more-
biti celo Petrograd, Dunaburg
pa na vsak način.

Tega krasnega jutra je spre-
jel Schieffenzahn zastopnika
mornariškega štaba, da se z
njim pogovori o možnosti skup-
nega napada na suhem in na
morju. Nad vrati njegove pre-
dsobe je gorela rdeča luč, kar je
pomenilo, da ne sme nihče pod
milim nebom vstopiti. Ko ga je
častnik v modrem in zlatem su-
knju zapustil, je bilo dogovorje-
no, da bo mornarica napadla in
zasedla otoka Osel in Dago, pre-
bila se skozi minska polja in s
tem zavojevala nadvlado v ri-
škem zalivu. To je bila potreb-
na predpriprava. Kajti baltsko
brodovje je drago poplačalo za
neki prejšnji poskus ob obre-
ju: enajst rušilcev so poslali, da
ponoči bombardirajo neko čisto
nepomembno železniško postajo
— a samo štiri ladje so se vrni-
le. Mine . . . petsto mož je uti-
nilo.

Nato je Schieffenzahn telefo-
niral politični sekciji glede pri-
hodnjega obiska parlamentarev
v njegovem ozemlju. Zagrozil
jim je, da mu bodo oni odgovor-
ni, da ne bo prestopil niti eden
parlamentarec niti stopinje, ako
ga ne bo spremljal kak častni-
kar, ki jih bo on v to svrhu oseb-
no dodelil. "Dobro jih krmite,
dobro jih nastanite — a še bolj
dobro jih držite na vojakah," je
dejal in se zadovoljstva smejal.
On je bil mož, ki je bil postavl-
jen, da jaha te parlamentarne
konje.

Sluga mu je prinesel čaja in
prigrizka. Še je zvečil, ko je go-
voril s stotnikom Blaubertom,
načelnikom pressbiroja, o neka-
terih korakih, ki bi bili potreb-
ni, da se prepreči četam in tudi
civilnemu prebivalstvu čitanje
nekaterih reakcionarnih časo-
pisov, ki so se čitali kljub cen-
zuri in prekomu sodu. Istočas-
no pa je Schieffenzahn uporabil
priliko, da je stotnika opozoril,
da nosi nek njegov korporal,
renski pesnik, Heinz Flugelig,
pod suknjo visok bel ovratnik,
kar je proti predpisom. Končno
je general še opozoril gospoda
Blauberta, da se smejo posluže-
vati usnjatih dokolen samo oni
vojaki, ki imajo poškodovane no-
ge. Nato je prispel ordonančni
častnik operacijske divizije s po-
ročilom o resnih bojih pri Trem-
blovi, ruskih izgubah, mrtvih,
ranjenih in ujetih. Temu je
Schieffenzahn dal podoben na-
log, kako naj se preuredi zase-
ženo municijsko skladišče, kako
naj se takoj izvežba nemške top-
ničarje v uporabi topov, ki so
bili večinoma japonskega in
ameriškega izdelka.

Zatem, ob dvanajsti uri, je
imel Schieffenzahn dolg razgo-
vor z ruskim poslancem Schil-
les-om. Ta blede političar, s svo-

jo kratko, konicasto brado in
mongolskimi očmi, oblečen v ja-
ko ohlapno obleko, je bil največji
industrijalec na kontinentu,
kralj premoga in železa in mno-
gih ladij, ter tudi vodja v boju
za aneksijo lorenške rude in se-
vero-francoskih rudnikov. Sedel
je v edini udobni stolici, ki je
bila v sobi. Govorila sta zelo
spoštljivo, a previdno. Dolgi
odmori, medtem ko vlečeta svo-
ji smodki. Kljub temu da sta
imela skupne interese, vendar
sta drug drugega sumila doce-
la različnih ciljev. Medtem ko
je kralj trgovine trdil, da je po-
trebno podrejenje cele države
interesom — on jih je imenoval
potrebam — težke industrije (s
čemer je mislil samega sebe),
ako se hoče vojno dobiti, se je
Schieffenzahn na skrivnem sme-
jal tem "vračarjem," ki so se ho-
teli potom svojega denarja dvig-
niti nad državo. Nameraval je
iti z njimi tako daleč, kakor bo
njemu ugajalo, a nato se jih
otresti ob pravem času. Kajti
na vseznjše: moč je bila v me-
ču. Schieffenzahn pa ni vedel,
da je računal ta blede, skoro go-
tovo nezdravi mož, že celo leto
na resno ošibljeno državo, ošib-
ljenje, katerega je pričakoval že
od izgube bitke pri Verdunu sem.
Po mnenju takega človeka je po-
menilo zmanjšanje moči in ugla-
da države padec denarne vred-
nosti. Nikdar več ne bo nem-
ška marka imela predvojnega, da
niti ne one vrednosti, ki jo ima
sedaj v Zurichu. Kajti vedel je,
zakaj se je vrednost nemške
marke na tej nevtralni borzi
dvigala za par točk, čim je bilo
le malo izgleda na skorajšnji
mir, vedel, zakaj pada, čim so
nemške zmage, čeravno so bile
zmage, pričale, da se bo vojna
podaljšala. Sorazumno s tem se
je v zadnjem letu sposojeval pri
nemški državni banki več in več
merk. Bil je gotov, da bo vojna
nehala z denarno zmago zanj.

Danes je mirno debatiral s
Schieffenzahnom — seveda vse
za dobrobit domovine — o prevo-
zu kakih dvajsetih do tridesetih
tisočev civilnih delavcev iz za-
sedenega ozemlja: saj je glavni
stan dobrotljivo privolil, da ga
reši nezadovoljnejšev s tem, da
jih nadomesti z Judi, Poljaki in
litvinskimi težaki, bo prihranil
najmanj dobro tretjino na pla-
čah. Končno pa je zelo želel, da
bi hranilnice, ki jih je ustano-
vil poveljstvo zapadne fronte, do-
volile družinam teh njegovih no-
vih delavcev dalekosežne predju-
me. Po vojni bodo te predju-
me kaj z lahkoto poravnali. Marka
je v resnici padla za petdeset
odstotkov svoje vrednosti, tako
da je prinašal material, ki je
neprestano prihajal iz njegovih
tovarn — topovi, municija, trač-
nice, oprema in avtomobili — in
ki ga je morala vlada plačevati
v dobri zlati valuti in švicarskih
frankih, nad sto in osemdeset od-
stotkov več dobička, kakor pa je
bilo dogovrjeno.

Tega seveda ni generalu po-
vedal. Končno sta z generalom
prešla še na politični položaj. In
v tem sta bila enakih misli, edi-
na. Kancelar, moralist in meta-
fizist, ki je povzročil tako nepo-
pisno škodo s svojimi izjavami
o Belgiji, se bo moral umakniti
v ozadje. Vendar pa je bila cela
tropa poslancev sredi in levice,
ki bi hoteli sestaviti nekaj mi-
roljuben kabinet. Le edino vo-
jaška kasta je podpirala odločni
program domoljubnih društev,
ki niso hotela imeti opraviti ni-
česar z nobenim programom, ki
bi vseboval cesijo Belgije. Seve-
da notranjo politiko je treba pu-
stiti, kakor je, posebno se ne
sme nikakor premeniti sedanje-
ga pruskega volilnega reda, po

katerem so se volilci delili v tri
razrede in vsled katerega je bo-
gati Schilles imel več glasov, ka-
kor pa trije milijoni vojakov na
fronti. Tako sta se dogovorila
za nekaj gorečih člankov v ar-
madnem časopisu, v katerih naj
bi se povdarjalo, da je žalitev
za armado, ako se ji ponuja za
nje junaštvo, katerokoli podkup-
nino — mir. Smehljaj je spre-
letel njiju obraza, ko sta se ob
koncu spogledala — blede, črno-
bradi mož s težkimi trepalnica-
mi in zavajljani, rdeči Schieffen-
zahn. In nato sta se podala k
obedu.

Schieffenzahn je navadno obe-
doval z gospodi svojega štaba,
katerim pa je bilo naročeno, naj
nikdar ne čakajo nanj. Bilo je
pol treh. Tako dolgo sta se po-
govarjala.

Njiju koraki so odmevali po
sobani menze, ki se je nahajala
v palači, ki je bila nekaj lastni-
na grofa Branitzky-ja. Ob kon-
cu mize je sedel sodni svetnik
dr. Wilhelmi ter srčno obedoval
svojo pečenko.

Se pred četrte ure je pričako-
val v svojem soparnem uradu,
ki je bil o pol dne vedno napol
zapušen, gospodične Emilije
Paus, male Paus s krasnimi no-
žicami, ki je, odkar so vpoklicali
toli uradnikov v aktivno službo-
vanje in jih nadomestili z žen-
skami, kraljevala kot zvezda med
ostalimi tipkavicami. Wilhelmi
je dvoril gospodični Paus. Ker
je mlada mačica sumila, da jo
namerava debeli Wilhelmi poro-
čiti, ga je očarovala z zapeljivi-
mi pogledi, medtem ko se je v
resnici lahko srčno zabavala z
nekim poročnikom, katerega je
mila sreča preskrbela dekletom
v Bialystoku v zabavo. Obljubi-
la je, da bo prinesla v urad neke
listine ob pol dveh, a se je pre-
mislila in poslala obljubeno po
jako nezaželenem poslancu, na-
redniku Barencheen-u, ki se je
bil tudi predrznil obračati oči

za njo. Točno do minute je vze-
la iz omare sveženj listin, lepo
obrisala z njih prah, ter mu jih
stisnila v roke, češ, gospod sod-
ni svetnik jih hoče imeti še pred
družilo in vsi trije so živili ju-
ho, ribe, pečeno govedino, sveže-
ga sočivja in riževga pudinga
s smetano. Ponižno je Wilhelmi
poslušal njiju smeh, ko sta si pri-
povedovala razne dogodivščine.
Čim je prišla na vrsto črna ka-
va, je tudi on našel prilike, da
spregovori besedo: iz Grišinega
zvitka zapiskov je stvoril zabav-
no, smešno zgodbo — usoda
človeka v zavitku, ki so mu ga
poslali od Lychowe divizije.
"O, stari Lychow," je vzklik-
nil Schieffenzahn ter se zarežal:
"vojaški očka!"
"Da," je pritrdil Wilhelmi ter
se tudi nasmejal. "To pot pa
piše cele strani papirja o nekem
ruskem vojnem ujetniku."
(Dalje prihodnjč.)

JOSEPH GIANNI

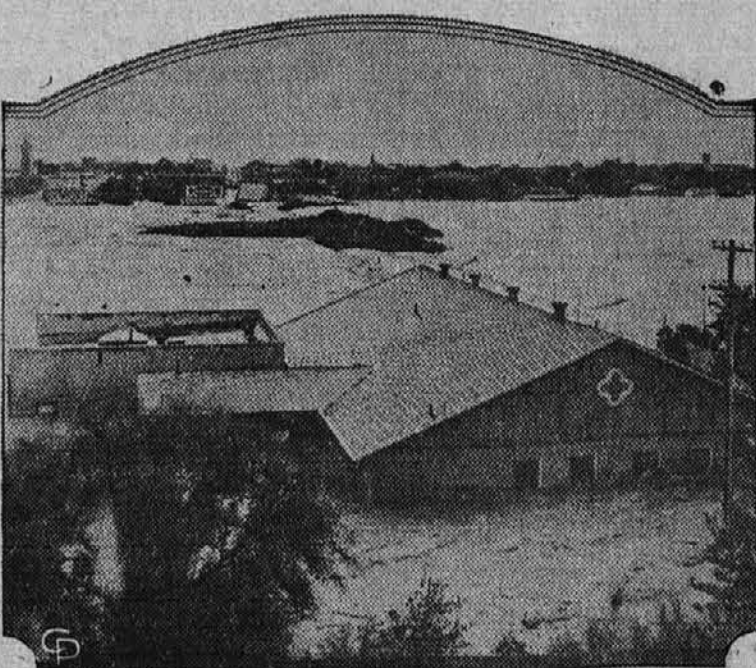

ki je nadomestni manager 3. raz-
reda Francoske parobrodne druž-
be, bo osebno vodil izlet na Ile
de France v Evropo 14. sept.
Skrbel bo za vse potrebščine pot-
nikov, njih prtljago in drugo.
Potniki bodo na parniku izvrst-
no postreženi, imeli udobne ka-
bine in deležni bodo sploh vseh
najboljših pozornosti.

Wilhelmi je kar gorel veselja,

Na illinojski Wesleyan univerzi jemljejo poljske pridel-
ke kot članarino za dijake. Slika kaže predsednika univerze,
ki prevzema 40 vreč krompirja kot šolnino za John Dickin-
sona iz Abingdon, Ill.

Slika kaže prizore iz povodnji, ko je prestopila reka Rio
Grande svoje bregove. Sredi reke se je nabralo dračja in
hlodov, kar je tvorilo nekakšen otok in tukaj so bili vjeti
trije možje, ki so morali ostati 15 ur na tem otoku, predno so
jih rešili. Družino so jim delale tudi: dve klopotači in ena
divja mačka.

ko je videl, kaka dva tovariša
mu je sreča naklonila — Schief-
fenzahna in Albina Schillesa,
dva najvplivnejša moža Nemči-
je. Novodošleca sta se mu pri-
družila in vsi trije so živili ju-
ho, ribe, pečeno govedino, sveže-
ga sočivja in riževga pudinga
s smetano. Ponižno je Wilhelmi
poslušal njiju smeh, ko sta si pri-
povedovala razne dogodivščine.
Čim je prišla na vrsto črna ka-
va, je tudi on našel prilike, da
spregovori besedo: iz Grišinega
zvitka zapiskov je stvoril zabav-
no, smešno zgodbo — usoda
človeka v zavitku, ki so mu ga
poslali od Lychowe divizije.

"O, stari Lychow," je vzklik-
nil Schieffenzahn ter se zarežal:
"vojaški očka!"

"Da," je pritrdil Wilhelmi ter
se tudi nasmejal. "To pot pa
piše cele strani papirja o nekem
ruskem vojnem ujetniku."

(Dalje prihodnjč.)

V SPOMIN

PRVE OBLETNICE PRERANE SMRTI NAŠEGA ISKRENO
LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA
IN OČETA

Anton Gačnik

ki je za vedno zatisnil svoje mile oči dne 14. septembra, 1931.

Minilo je že leto dni
v naši grenki žalosti,
mi pa iščemo tolažbe,
na tji je mogoče ni.

Svet veselja nas ne mika,
ker odšel si Ti od nas;
ta izguba je velika,
rane ne zaceli čas.

Ah, čemu september mesec
dragi si nam vzel zaklad
Dneve srečne si spremenil
v žalovanje, tugo, jad.

Vendar spet odpi očesa,
v duhu nas za hip poglej;
naj odprejo se nebesa
in od tam nam kaj povej.

Težka bila je ločitv.
težko bilo je slovo,
dan pogreba nam še vedno
solzo sili v oko.

Še besedo samo eno,
mi bi čuli radi spet,
Tvojo milo govorico,
tolajžno čez pet let.

S svetjem grob Tvoj okrasil
bomo v trazen Ti spomin,
cvetje s solzami zalili,
naših srčnih bolečin.

Spavaj mirno v tuji zemlji,
tíhi mir naj vlada tam;
V raju svetem duši Tvoji,
daj plačilo večni Bog.

Dragi mož in ljubi oče,
prosi le Boga za nas,
da bi enkrat, če mogoče,
združil nas trobente glas.

Žalujoci ostali:

Soproga in hčerka.

Cleveland, O., 14. septembra, 1932.

VABILO VABILO VABILO
NA

PIKNIK in VESELICO

ZDRUŽENIH DRUŠTEV FARE SV. KRISTINE

V NEDELJO 18. SEPTEMBRA, NA VRTO IN V DVORANI SLO-
VENSKEGA DRUŠTENEGA DOMA V EUCLID O.

Prav prijazno ste vabljeni od blizu in daleč. Zabava bo prvo-
vrstna za vse. Začetek ob 2. uri popoldne.
K obilni udeležbi prijazno vabi

ODBOR

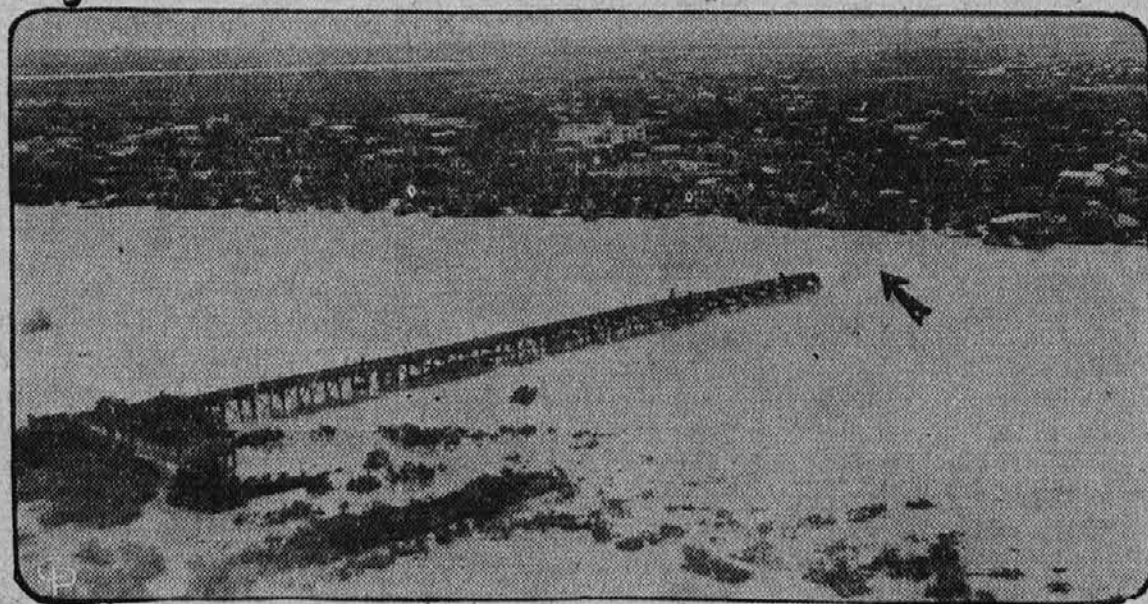
ALI VESTE? R. J. Scott

Ženske Sa-
džinge rodu
imajo zelo
za velik kras,
ako imajo
spodnjo in
gornjo ust-
nico razširje-
no, kot kaže
slika. V ust-
nice devajo
lesene krožke
in čim večja
je ustnica,
lepše se jim
zdi. Toda
ustnice so
tako težke,
da jih mo-
rajo večasih
odpreti z ro-
kami, kadar
zdehajo. Ze-
lo zanimivo
jih mora bi-
ti gledati,
kadar sosede
"klepečejo."

Franz Schubert je v dveh letih
skomponiral 239 pesmi.
Copyright, 1932, by Central Press Association, Inc. 6-12

Prvak zbiranja podpisov
je danes Hrvat Joseph
Mikulc. Zadnjih 30 let že potuje po svetu in
zbira v veliki knjigi podpise slavnih mož. Knji-
ga je tako težka, da jo mora voziti na vozičku.

Iz zadnje povodnji v Texasu. Ljudje so stali na bregu in niso mogli pomagati 15 ose-
bam, ki so izginile v zalovih, ko je voda odnesla del mostu pri mestu Laredo.